

1 וענין זה יכול להיות בב' אופנים:

2 (א) על-דרך הגאולה העתידה - שהרי אמרו רז"ל שאילו זכו היתה היציאה ממצרים באופן של גאולה
3 שאין אחריה גלות (כנזכר לעיל סעיף ה) - ללא בלבולים מהיצר הרע, אפילו לא לפי שעה, כיון שכבר
4 השלים את העבודה והיגיעה עם היפך הטוב, ולכן לא צריך להיות אצלו הענין ד"ברח העם", אלא מתוך
5 מנוחה יכול לעבוד עבודתו באופן של עליה "מחיל אל חיל"⁷¹ בעבודת ה' (בדוגמת המעמד ומצב
6 דלעתיד-לבוא, כמובן ממה שכתב הרמב"ם⁸ שהסיבה שנתאוו ימות המשיח היא לפי שאז יוכלו לעסוק
7 בעניני עבודת ה' מתוך מנוחה והרחבה, ללא ענינים המבלבלים, לא מבחוץ, ועל-אחת-כמה-וכמה לא
8 מבפנים).

9 (ב) למטה מזה - כפי שהיתה היציאה ממצרים בפועל - באופן ד"ברח העם", לברוח מן הרע כו',
10 ולכן הוצרכו לאחרי-זה להתחיל לעבוד ולהתייגע על עצמם ("האָרעווען מיט זיך"), שזהו תוכן הענין
11 דספירת העומר במ"ט הימים שבין יציאת מצרים למתן-תורה, לברר ולזכך את נפש הבהמית מיום ליום,
12 באופן ד"מעט מעט אגרשנו"⁷², ולפעול שגם אצלה יהיה ענין העליה למעלה (היפך "רוח הבהמה הורדת
13 היא למטה"⁷³).

14 [וכן הוא פשטות הענין על-פי נגלה, כמו שכתב הר"ן בסוף פסחים בשם הגדה: "בשעה שאמר להם
15 משה תעבדון את האלקים על ההר הזה"⁷⁴ . . לסוף חמשים יום, היו מונין כל אחד ואחד לעצמו, מכאן
16 קבעו חכמים לספירת העומר, כלומר בזמן הזה . . אנו . . מחשבין נ' יום לשמחת התורה, כמו שמנו
17 ישראל באותו זמן", והיינו, שמצות ספירת העומר היא שכר על הספירה שמנו אז. ועל-דרך שמצינו
18 בנוגע לאבות שקיימו את כל התורה כולה עד שלא ניתנה⁷⁵, שעל-ידי עבודתם בכח עצמם, המשיכו
19 ופעלו אותם ענינים שיהיו באופן של ציווי מלמעלה].

20 ועל זה באה ההוראה בנוגע לשני אופני עבודה הנ"ל:

21 בנוגע לאלו שעבודתם היא באופן ד"ברח העם" (אתכפיא) - שזהו אופן העבודה ששייך לרובא
22 דעלמא - שצריכים לידע שברור הדבר שסוף-כל-סוף יגיעו לשלימות העבודה דאתהפכא, שגם ה"א-ל
23 זר אשר בקרבך"⁷⁶ יתהפך לטוב, וכמו שכתוב⁷⁷ "ואהבת גו' בכל לבבך", "בשני יצריך"⁷⁸, וכמו שכתוב
24 ביעודים דלעתיד-לבוא "אז אהפוך אל עמים גו"⁷⁹.

25 וכן בנוגע לאופן העבודה שהיא על-דרך הגאולה העתידה - שהרי אפילו אצל רובא דעלמא שעבודתם
26 היא בבחינת אתכפיא, לא ימלט שלא יהיו זמנים מסויימים, ימים, שעות או על-כל-פנים רגעים, שבהם
27 עומדים בתנועה של התעוררות כו', באופן שהיצר הרע אינו מבלבל כלל, כך, שיכול לעבוד עבודתו
28 באופן של "בכל מאדך"⁷⁷, בלי גבול, "ופרצת"⁸⁰, בדוגמת לעתיד-לבוא - שגם אז צריך להיות אצלם
29 הענין דזכירת יציאת מצרים, כדי שתהיה העבודה בשלימות.

30 ועל-דרך-זה בנוגע ליחיד סגולה שהם במדרגת צדיקים שכללות עבודתם היא באופן דאתהפכא -
31 צריך להיות אצלם גם הענין דאתכפיא, לא רק מצד ענין ה"ערבות", "שכל ישראל ערבים זה לזה"⁸¹
32 [ועל-דרך המובא⁸² שגם האריז"ל היה אומר כל פרטי היודיים ד"אשמנו כו'", מצד ענין הערבות], אלא
33 גם בשביל שלימות עבודת עצמם, כי "הצדיק (שהגיע כבר למעמד ומצב דאתהפכא) נקרא עבד ה' . .
34 (ש)כבר עבד וגמר לגמרי עבודת המלחמה עם הרע עד כי . . לבו חלל בקרבו", ואין אצלו המעלה ד"עובד

(78) ספרי ופרש"י עה"פ. ברכות רפ"ט.

(79) צפני" ג, ט. וראה רמב"ם הל' מלכים ספ"א.

(80) ויצא כח, יד.

(81) שבועות לט, סע"א. וש"נ. הובא בפרש"י עה"ת בחוקותי כו, לו.

(82) סהמ"צ להצ"צ מצות אהבת ישראל פ"א (דרמ"צ כח, ב).

וראה לקו"ש חכ"ז ע' 105. וש"נ.

(71) תהלים פד, ח.

(72) משפטים כג, ל.

(73) קהלת ג, כא.

(74) שמות ג, יב.

(75) יומא כח, ב. וש"נ.

(76) ראה שבת קה, ב.

(77) ואתחנן ו, ה.